

на града Варна съ Анкона. Това е единъ кратъкъ договоръ за превозъ на кожи отъ Варна за Анкона отъ 1587 година¹⁾).

Въ дубровнишкия нотариаленъ архивъ е запазенъ единъ подробенъ осигурителенъ договоръ отъ 1598 г. за превозъ на разни видове кожи отъ Варна за Дубровникъ. Забележителното въ него е това, че измежду стокитъ, които трѣбвало да се изнесатъ отъ Варна, сж изброени и нѣкакви си конски плешки (*spalle di cavalli*)²⁾. Вѣроятно се касае за частъ отъ конски кожи.

Както се спомена по-горе, вписанъ е билъ единъ договоръ отъ 1601 г. за ликвидация на съдружнически смѣтки между дубровнишки търговци, които сж търгували въ българскитъ земи. Между тѣхнитъ клиенти е споменатиятъ по-горе Тура Карамановъ, експортѣоръ на кожи, съ търговска кжца въ Варна³⁾. Съдружието, за което се говори въ този договоръ, поддържало постоянни търговски връзки съ Анкона, който градъ билъ главенъ пазаръ на кожата отъ всички области на Балканския полуостровъ.

Варна е билъ най-голѣмия търговски градъ на морето за всички български земи. Тукъ сж идвали по търговия износители-търговци отъ най-различна националностъ. Следъ дубровчанитъ по брой следвали поданницитъ на разнитъ италиански градски републики. Очевидно е, че видно мѣсто заемали поданницитъ на папския градъ Анкона. Действително, въ нотариалния архивъ на гр. Анкона се намиратъ записани презъ 1603 г. въ книгитъ на нотариуса Аквила сведения, че въ Варна сж пристигнали кораби на анконски търговци, натоварени съ разни видове стоки⁴⁾.

Отъ началото на 17 в. сж запазени малко сведения за търговията на дубровчанитъ въ Варна. Колкото трудности и да сж срещали дубровчанитъ на това пристанище, поради малкото кораби, които сж имали на разположение за износъ на стоки, все пакъ голѣма частъ отъ общия износъ отъ България е билъ отправянъ презъ Варна. Въ специалнитъ книги за морскитъ осигуровки — *Sicurta di notaria* — презъ 1612 и последующи години сж запазени твърде много договори за износъ на стоки отъ Варна. Само презъ лѣтото на 1612 година сж вписани три последователни едно следъ друго сключени договори за износъ на кожи отъ Дубровникъ за Анкона. Стокитъ били товарени на варненското пристанище отъ експортѣори, твърде добре известни на софийския и провадийски пазари: Радо Сладоевичъ, Драго ди Драги и Андреа ди Флорио. Първиятъ отъ тѣхъ, въ качеството си на агентъ на Биаджио Кавалканти, сключилъ на 27 августъ и 17 октомври 1612 г. два договора за осигуряване превоза на кожи. Първиятъ пжтъ били

1) „Col Nome di Dio à buon viaggio, guadagno, et salvamento Francesco Giuliano di Giacomo, si assicura et vole esser assicurato per tutta quella soma et quantita delli denari, la quale dagli infrascritti assicurati sara dichiarita in et sopra li cuoi bovini, che per conto suo saranno caricati in Varnia sopra la nave nominata Santa Margarita . . .“ Sic. e nol. 1587/88 (18. VIII. 1587).

2) Sic. e nol. 1598 (Die XXI Aprilis) fol. 106 сл.

3) „Tura Caramanovv di Varna . . . aspri 1770 —“ Div. not. т. 130 ф. 101.

4) Archivio notarile — Ancona. Not. Francesco Acquila т. I (1601—1603), fol. 61 сл.